

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG, SGILIAU A DIWYLLIANT

2.00 PM, DYDD IAU, 19 TACHWEDD 2020

VIA MICROSOFT TEAMS

**Rhaid gosod pob ffôn symudol ar y modd distaw ar gyfer parhad y
cyfarfod**

Rhan 1

1. Datganiadau o fuddiannau
2. Cofnodion y Cyfarfod Blaenorol (*Tudalennau 5 - 36*)
 - 24 Hydref 2019
 - 18 Rhagfyr 2019
 - 16 Ionawr 2020
 - 23 Ionawr 2020
 - 23 Ionawr 2020
3. Dysgu cyfunol yng nghyfnod allweddol 4 ac arholiadau ar gyfer 2021 (*Tudalennau 37 - 42*)
4. Gwasanaeth Ieuenctid Castell-nedd Port Talbot - Rhaglen Gefnogaeth yr Haf (*Tudalennau 43 - 52*)
5. Adroddiad y Gwasanaeth Cynhwysiad am Drosolwg o Gefnogaeth i Blant a Phobl Ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (*Tudalennau 53 - 60*)
6. Diweddariad llafar ar Effaith COVID-19 ar ddiweithdra ac ymddieithrio ymysg pobl ifanc - Gwaith y Ganolfan Ieuenctid
7. Blaenraglen Waith 2019/2 (*Tudalennau 61 - 62*)

8. Eitemau brys
(Unrhyw eitemau brys (boed yn gyhoeddus neu wedi'u heithrio) yn ol disgresiwn y Cadeirydd yn unol ag Adran 100B (4) (b) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.
9. Mynediad i gyfarfodydd
Mynediad i gyfarfodydd i benderfynu a ddylid gwahardd y cyhoedd o'r eitem ganlynol yn unol ag Is-adran 100a(4) a (5) Deddf Llywodraeth Leol 1972 a'r paragraffau eithriedig perthnasol o Ran 4 Atodlen 12a y Ddeddf uchod.

Rhan 2

10. Adroddiad y Gwasanaeth Cynhwysiad am Drosolwg o Gefnogaeth i Blant a Phobl Ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol - Atodiad 1
(Wedi'i eithrio o dan Baragraff 13) (*Tudalennau 63 - 76*)

K.Jones
Prif Weithredwr

Canolfan Ddinesig
Port Talbot

Dydd Gwener, 13 Tachwedd 2020

Aelodaeth y Pwyllgor:

Cadeirydd: S.H.Reynolds

Is-gadeirydd: R.Mizen

Cynghorwyr: M.Crowley, S.Harris, J.Jones, D.Keogh, S.Miller, J.D.Morgan, R.Phillips, M.Protheroe, S.Renkes, A.J.Richards, D.Whitelock, R.W.Wood a/ac J.Hale

***Aelodau
Cyfetholedig sy'n
Pleidleisio** M.Caddick, A. Amor a/ac L.Newman

***Aelodau
Cyfetholedig nad
ydynt yn Pleidleisio** R.De Benedictis

Nodiadau:

- (1) *Os yw aelodau'r pwyllgor neu'r rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor am gynnig eitemau perthnasol i'w cynnwys ar yr agenda cyn cyfarfodydd y dyfodol, rhaid iddynt roi gwybod i'r Prif Weithredwr/Cadeirydd 8 niwrnod cyn y cyfarfod.*
- (2) *Os yw'r rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor am fod yn bresennol ar gyfer eitem o ddiddordeb, mae'n rhaid rhoi rhybudd ymlaen llaw (erbyn 12 hanner dydd ar y diwrnod cyn y cyfarfod). Gall y rhai nad ydynt yn aelodau'r pwyllgor siarad ond nid oes ganddynt hawl i bleidleisio, cynnig nac eilio unrhyw gynnig.*
- (3) *Fel arfer, ar gyfer trefniadau cyn craffu, bydd y Cadeirydd yn argymhell eitemau gweithredol sydd ar ddod i'w trafod/herio. Mae hefyd yn agored i aelodau'r pwyllgor ofyn i eitemau gael eu trafod - er y gofynnir i'r aelodau ddewis a dethol yma o ran materion pwysig.*
- (4) *Gwahoddir aelodau perthnasol Bwrdd y Cabinet hefyd i fod yn bresennol yn y cyfarfod at ddibenion Craffu/Ymgynghori.*

(5) *Gofynnir i aelodau'r Pwyllgor Craffu ddod â'u papurau ar gyfer Bwrdd y Cabinet i'r cyfarfod.*

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG, SGILIAU A DIWYLLIANT

(Council Chamber - Port Talbot Civic Centre)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Iau, 24 Hydref 2019

Cadeirydd: Cynghorydd S.H.Reynolds

Is-gadeirydd: Cynghorydd R.Mizen

Cynghorwyr: M.Crowley, S.apDafydd, S.Harris, J.Jones, D.Keogh, S.Miller, M.Protheroe, S.Renkes, A.J.Richards, D.Whitelock a/ac J.Hale

**Aelodau
Cyfetholedig sy'n
Pleidleisio:** M.Caddick

**Swyddogion sy'n
Bresennol** C.Millis, A.Thomas, I.Guy, P.Walker, D.Holder-Phillips, M.Daley, J.Haeney, A.Herbert, H.Lewis, K.Jones, A.Spooner-Cleverly, C.Davies a/ac T.Davies

**Gwahoddedigion y
Cabinet:** Cynghorwyr P.A.Rees a A.J.Taylor

1. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Cymeradwyo cofnodion cyfarfod 12 Medi 2019.

Hyrwyddwr y Cymoedd

Gofynnodd y Cadeirydd am enwebiadau gan y pwyllgor ar gyfer rôl newydd Hyrwyddwr y Cymoedd. Gwirfoddolodd y Cynghorydd D Whitelock am y rôl.

2. DERBYN UNRHYW DDATGANIADAU O FUDDIANT GAN AELODAU

Gwnaeth yr aelodau canlynol ddatganiadau o fudd ar ddechrau'r cyfarfod:

Y Cyngorydd S ap Dafydd

Parthed: Eitem 4 papurau'r Cabinet ynghylch y weithdrefn Apeliadau Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, ac eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gyfun a Chanolfan Chweched Dosbarth Gatholig San Joseff ac Ysgol Bae Baglan.

M Caddick

Parthed: Eitem 4 papurau'r Cabinet ynghylch y weithdrefn Apeliadau Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, ac eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am fod ganddi wyrion mewn ysgolion yng Nghastell-nedd Port Talbot, ŵyr sy'n defnyddio cludiant ysgol, ac mae hi hefyd yn Llywodraethwr mewn ysgol yng Nghastell-nedd Port Talbot.

Y Cyngorydd M Crowley

Parthed: Eitem 4 papurau'r Cabinet ynghylch y weithdrefn Apeliadau Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, ac eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei fod yn llywodraethwr mewn ysgol yng Nghastell-nedd Port Talbot.

Y Cyngorydd S Harris

Parthed: Eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei bod hi'n llywodraethwr mewn ysgol yn Ysgol Gynradd Creunant.

Y Cyngorydd J Jones

Parthed: Eitem 4 papurau'r Cabinet ynghylch y weithdrefn Apeliadau Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, ac eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am fod

ganddi wyrion mewn ysgolion yng Nghastell-nedd Port Talbot ac mae hi hefyd yn llywodraethwr yn Ysgol Gynradd Pen Afan.

Y Cynghorydd D Keogh

Parthed: Eitem 4 papurau'r Cabinet ynghylch y weithdrefn Apeliadau Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, ac eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei bod hi'n llywodraethwr yn Ysgol Cwm Brombil.

Y Cynghorydd S Miller

Parthed: Eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am fod ganddi wyrion yn Ysgol Gynradd Melin ac mae hi hefyd yn Gadeirydd y Llywodraethwr yn Ysgol Gynradd Melin.

Y Cynghorydd R Mizen

Parthed: Eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Cwm Brombil ac Ysgol Gynradd Cwmafan.

Y Cynghorydd M Protheroe

Parthed: Eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gyfun Cefn Saeson ac Ysgol Gynradd Melin.

Y Cynghorydd P A Rees

Parthed: Eitem 4 papurau'r Cabinet ynghylch y weithdrefn Apeliadau Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, ac eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gyfun Cefn Saeson ac Ysgol Gynradd Crynallt,

ac mae ganddo wyres sy'n defnyddio cludiant ysgol.

Y Cyngorydd S Renkes

Parthed: Eitem 4 papurau'r Cabinet ynghylch y weithdrefn Apeliadau Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, ac eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei bod hi'n llywodraethwr yn ysgolion cynradd Baglan a Blaen Baglan.

Y Cyngorydd S Renkes

Parthed: Eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gwaencaegurwen.

Y Cyngorydd S Renkes

Parthed: Eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gynradd Eastern ac mae ganddo blant yn Ysgol Cwm Brombil.

Y Cyngorydd S Renkes

Parthed: Eitem 4 papurau'r Cabinet ynghylch y weithdrefn Apeliadau Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol, ac eitem 4 papurau'r Pwyllgor Craffu ynghylch Derbyn i Ysgolion, am fod ganddo wyrion mewn ysgolion yng Nghastell-nedd Port Talbot sy'n defnyddio cludiant ysgol ac mae ef hefyd yn llywodraethwr yn Ysgol Cwm Brombil.

3. **COFNODION GRWP CYNGHORWYR CRAFFU EIN RHANBARTH AR WAITH (ERW)**

Roedd y pwyllgor yn falch o nodi bod yr aelodau a enwebwyd o Gastell-nedd Port Talbot wedi dod i bob cyfarfod y gwahoddwyd hwy iddynt, ac roeddent yn darparu her.

Cymeradwyo cofnodion cyfarfod 3 Mehefin, 2019.

4. **DERBYN I YSGOLION**

Derbyniodd aelodau wybodaeth a data mewn perthynas â derbyn disgyblion i ysgolion Castell-nedd Port Talbot, ac roeddent yn falch o nodi bod pob plentyn a oedd wedi gwneud cais am le mewn ysgol yng Nghastell-nedd Port Talbot wedi derbyn lle.

Roedd cyfanswm o 925 o ddisgyblion wedi symud, yn dilyn ceisiadau trosglwyddo yn ystod y flwyddyn yn 2018/19. Holodd aelodau a oedd pob disgybl a drosglwyddwyd wedi'i ail-leoli'n llwyddiannus ac yn unol â'i ddewis cyntaf. Esboniodd swyddogion nad oedd pawb wedi cael ei ddewis cyntaf; roedd rhai wedi cael eu hail ddewis, a rhai wedi aros yn eu hysgol wreiddiol, neu wedi dewis apelio yn erbyn y penderfyniad.

Trafodwyd yr ysgol newydd yn ardal Coed D'Arcy, a nodwyd nad oedd wedi'i ddynodi eto yn ysgol Gymraeg neu Saesneg. Disgwylid grantiau cyfalaf ar gyfer ysgolion Cymraeg yn yr ychydig flynyddoedd nesaf a fyddai'n lliniaru'r pwysau presennol ar yr ysgolion Cymraeg sy'n bod. Gobeithiwyd y byddai'r ysgol newydd yng Nghoed D'Arcy yn cael ei hadeiladu yn 2021 - byddai'r ffigurau derbyn yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad yn dilyn yr agoriad.

Holodd aelodau ynghylch pa gefnogaeth a oedd ar gael ar gyfer y broses apeliadau, gan nodi bod y weithdrefn apeliadau wedi'i nodi'n glir i rieni sy'n dewis apelio, a bod gwybodaeth hefyd ar gael gan swyddogion addysg a chyfreithiol.

Trafodwyd nifer uchel y disgyblion yn ysgol gyfun Dŵr y Felin, a nododd aelodau bod ffactorau amrywiol yn dylanwadu ar lle y lleolir plant, gan gynnwys dewis rhieni, brodyr a chwiorydd yn yr un ysgol, y broses apeliadau ac agosrwydd y cartrefi plant sy'n derbyn gofal.

Trafodwyd cynlluniau wrth gefn rhag ofn y bydd ysgolion lleol yn llawn - gellid newid dalgylchoedd, gellid ehangu ysgolion, a byddai'r ysgol newydd yng Nghoed D'Arcy yn cael ei hystyried.

Yn dilyn craffu, cytunwyd nodi'r adroddiad.

5. **DEWIS EITEMAU PRIODOL O AGENDA BWRDD Y CABINET AR GYFER CRAFFU CYN PENDERFYNU (AMGAEIR ADRODDIADAU BWRDD Y CABINET AR GYFER YR AELODAU CRAFFU)**

Dewisodd y pwyllgor graffu ar yr eitemau canlynol ar agenda Bwrdd y Cabinet:

Gweithdrefn Apeliadau Cymorth Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol.

Tynnodd swyddogion sylw at wall teipio ar dudalen 14 papurau bwrdd y Cabinet ynghylch Grŵp Trafnidiaeth y cyngor. Roedd y ffigurau sy'n ymwneud â chyfansoddiad y grŵp yn anghywir, a byddent yn cael eu diwygio cyn eu rhoi ar waith.

Eglurwyd ail gam newydd y broses apeliadau. Nododd aelodau, er y byddai'n cynyddu llwyth gwaith swyddogion yn y Gyfarwyddiaeth Addysg, roedd swyddogion yno i helpu teuluoedd.

Yn dilyn y broses graffu, roedd y pwyllgor yn gefnogol o'r cynigion i'w hystyried gan Fwrdd y Cabinet.

Adroddiad Blynyddol am Bobl Ifanc nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant

Nodwyd y swm mawr o waith a oedd ynghlwm wrth nodi pobl ifanc nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant (NEET). Roedd y ffigurau o flaen yr aelodau'n dryloyw iawn.

Gofynnodd aelodau a fyddai modd labelu graffiau'n gliriach ar adroddiadau dilynol.

Yn dilyn craffu, nodwyd cynnwys yr adroddiad.

Cwricwlwm i Gymru 2022 - Cyflwyniad

Derbyniodd aelodau gyflwyniad ar y cwricwlwm newydd a fyddai'n cael ei gyflwyno yng Nghymru o 2022. Nodwyd y byddai pob ysgol yn dylunio'i gwricwlwm ei hun a fyddai'n addas i'r gymuned lle'r oedd yr ysgol. Roedd Grŵp Cynghori ar y Cwricwlwm wedi'i sefydlu yng Nghastell-nedd Port Talbot â'r diben o gynghori ysgolion ar ymdrin â'r gofynion sy'n hynod wahanol.

Nid oedd yn glir eto beth fyddai'r man gorffen - ac a fyddai TGAU yn dal i fodoli ac yn y blaen. Fodd bynnag, byddai angen newid y strwythur arholiadau, gan y byddai'r addysgu yn newid. Roedd cefnogaeth drawsbleidiol ar gyfer y cynigion na fyddai'r posibilrwydd o newid Llywodraeth yn San Steffan yn effeithio arnynt.

Byddai cydweithredu rhwng athrawon ar draws ysgolion gwahanol yn cael ei annog i ehangu'r sylfaen wybodaeth, yn lle'r dull traddodiadol o fynd ar gwrs. Roedd arian dysgu proffesiynol ar gael o hyd fesul aelod o staff, os bydd ysgolion yn dal i deimlo bod cyrsiau'n fuddiol.

Nodwyd y byddai cwricwlwm disgyblion anghenion dysgu ychwanegol (ADY) hefyd yn newid - byddai'r newid hwn yn cael ei gyflwyno yn y diweddariad ADY blynyddol, yn ogystal â mewn seminar i aelodau ar ddiwygiadau ADY a drefnwyd ar gyfer mis Chwefror 2020.

Yn dilyn craffu, nodwyd y cyflwyniad.

6. **BLAENRAGLEN WAITH 2018-19**

Trafodwyd ymweliadau safle ar gyfer aelodau'r pwyllgor i Ysgol Bae Baglan ac Ysgol Bro Dur. Byddai'r Swyddog Craffu yn cysylltu ag aelodau i drefnu hyn.

Nododd y Pwyllgor y Blaenraglen Waith ar gyfer 2019/20.

CADEIRYDD

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag

EDUCATION SKILLS AND CULTURE SCRUTINY COMMITTEE

(Council Chamber - Port Talbot Civic Centre)

Members Present:

18 December 2019

Chairperson: Councillor S.H.Reynolds

Vice Chairperson: Councillor R.Mizen

Councillors: S.apDafydd, S.Harris, J.Jones, D.Keogh,
S.Miller, J.D.Morgan, M.Protheroe, S.Renkes,
A.J.Richards, D.Whitelock and J.Hale.

**Co-opted
Members** A.Amor and M.Caddick

**Officers In
Attendance** A.Thomas, C.Millis, P.Walker, R.Crowhurst,
W.John, P.Doyle, I.Guy, C.L.Davies, and
J.Woodman-Ralph

Cabinet Invitees: Councillors P.A.Rees
A.R.Lockyer

1. **LEISURE AND CULTURE SCRUTINY SUB COMMITTEE MINUTES**

That the minutes of the Leisure and Culture Sub Committee of the 29 January, 3 May, 5 September and the 22 November 2019 be noted.

2. **PRE-DECISION SCRUTINY**

The committee chose to scrutinise the following cabinet board items:

Quarterly Performance Management Data 2019-2020-
Quarter 2 Performance (1 April – 30 September 2019)

Members received the quarter 2 performance management data, complaints and compliments for the period 1 April 2019 to 30

September 2019 for Education, Leisure and Lifelong Learning Directorate as detailed in the circulated report.

The decrease in attendance figures was discussed, and members noted that the recent sickness virus in schools had impacted on these figures.

Following scrutiny, it was agreed that the report be noted.

Library Service Review

The committee received an overview of the review of the Library Service in Neath Port Talbot as detailed in the circulated report.

Clarification was given that the proposal to move the library headquarters to Ynysmaerdy School would not impact on other libraries in the area. As the headquarters would be a storage facility and would be an Education Library Resource Centre for Swansea and Neath Port Talbot.

The committee heard that the review was a comprehensive one which included community libraries. As a result officers would be meeting with all community libraries in January 2020 to find out what support they needed going forward. Members asked that their appreciation be given to library staff, communities (who took over the running of libraries) and volunteers for all the commitment and dedication they had shown over the past few years in ensuring the library service continues to thrive.

Following scrutiny, the committee was supportive of the proposals to be considered by the cabinet board.

Strategic School Improvement Programme – Proposal to establish specialist provision for secondary age pupils with Autistic Spectrum Disorder (ASD).

Information was received on the the proposal to establish a specialist provision for secondary age pupils with autistic spectrum disorder (ASD) at Dwr y Felin Comprehensive School as detailed in the circulated report.

It was highlighted that 17 consultation responses had been received all of which expressed support for the proposal.

The school would receive additional funding to support the proposal. Specialist staff would be recruited which would benefit all schools, by sharing their knowledge and practice as the strategies for children who were not statemented were the same.

Concern was expressed at the plan to allow the bus bringing children to this specialist provision into the school yard as there were already issues with vehicles accessing this area. Officer explained that measures had been put in place to ensure children's safety and that the children would be supervised in the controlled area on arrival and departure.

Following scrutiny, the committee was supportive of the proposals to be considered by the cabinet board.

3. **FORWARD WORK PROGRAMME 2019/20**

Members noted the Forward Work Programme 2019/20. It was highlighted that site visits to Bae Baglan and Bro Dur would take place on the 3 February 2020. In addition, the All Member Seminar on Additional Learning Needs Reform would take place on the 6 February 2020. All members were encouraged to attend.

4. **ACCESS TO MEETINGS**

RESOLVED: That pursuant to Section 100A (4) and (5) of the Local Government Act 1972, the public be excluded for the following items of business which involved the likely disclosure of exempt information as defined in Paragraph 14 of Part 4 of Schedule 12A to the above Act.

Pre-Decision Scrutiny

The committee chose to scrutinise the following private cabinet board items:

Celtic Leisure Six Monthly Performance Review 2019-2020
and
Celtic Leisure Performance Review 2019 -20

The committee was reminded that both items had previously been scrutinised by the Leisure and Culture Scrutiny Sub Committee and that they were not being considered again but the Chairperson on behalf of the committee wanted to brief the wider committee on their findings.

It was agreed that Celtic Leisure would attend the Leisure and Culture Scrutiny Sub Committee on a quarterly basis and attend Education, Skills and Culture Scrutiny Committee on a six monthly basis.

Following scrutiny, it was agreed that the report be noted.

CHAIRPERSON

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG, SGILIAU A DIWYLLIANT

(Siambwr y Cyngor – Canolfan Ddinesig Port Talbot)

Aelodau sy'n Bresennol:

16 Ionawr 2020

Cadeirydd: Cynghorydd S.H.Reynolds

Is-gadeirydd: Cynghorydd R.Mizen

Cynghorwyr: M.Crowley, S.apDafydd, S.Harris, J.Jones, S.Miller, J.D.Morgan, R.Phillips, M.Protheroe, A.J.Richards, D.Whitelock a/ac J.Hale

Swyddogion sy'n Bresennol: C.Millis a/ac A.Thomas

Gwahoddedigion y Cabinet: Cynghorwyr P.A.Rees

1. **YMGYNGHORIAD AR GYLLIDEB ADDYSG, HAMDDEN A DYSGU GYDOL OES AC ARBEDION DRAFFT 2020/21**

Cafwyd trosolwg o'r Gyllideb Addysg, Hamdden a Dysgu Gydol Oes ac Arbedion Drafft 2020/2021, fel y nodwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd.

Esboniwyd bod y gyllideb gerbron y Cynghorwyr heddiw yn gyllideb gadarnhaol o'i chymharu â blynyddoedd blaenorol, ond bod dal angen i'r Cyngor wneud £2.148 miliwn o arbedion er mwyn sicrhau cyllideb gytbwys ar gyfer 2020/2021.

Cododd y Cynghorwyr y pwyntiau canlynol:

- Cyllideb AHDGO Llinell 1003 – Gwasanaethau Glanhau (Ysgolion)
Roedd y Cynghorwyr yn pryderu am yr effaith ar gyllidebau ysgolion petai'r gost hon yn cael ei throsglwyddo i ysgolion a'r effaith y gallai hyn ei chael ar safon lendid ragorol bresennol ysgolion, os byddai angen i ysgolion arbed arian i dalu am y pwysau cyllidebol ychwanegol yma. Esboniodd swyddogion fod dal angen i arbedion gael eu gwneud ac y byddai'n golygu

pwysau ychwanegol ar gyllidebau ysgol ond bod ysgolion yn gallu amsugno hyn. Roedd llawer iawn o ganmoliaeth wedi bod am y gwasanaeth glanhau presennol am safon glendid ac roedd ysgolion yn deall yr angen i'r safon yma barhau.

Gofynnodd y Cynghorwyr i swyddogion ystyried trosglwyddo costau glanhau yn raddol i ysgolion dros gyfnod o 3 blynedd.

- Cyllideb AHDGO Llinell 1004 – Trafnidiaeth Ysgolion – Tu Allan i'r Sir
Gofynnodd y Cynghorwyr sut gallai swyddogion ragfynegi y byddai gostyngiad yn yr angen am drafnidiaeth i ysgolion arbennig y tu allan i'r sir. Esboniodd swyddogion fod y rhagfynegiad wedi'i seilio ar niferoedd presennol y plant mewn lleoliadau y tu allan i'r sir a fyddai'n cyrraedd 19 oed ym mis Gorffennaf 2020 gan derfynu eu lleoliadau.
- Cyllideb AHDGO Llinell 1001 – Ymddiriedolaeth Hamdden
Cwestiynodd y Cynghorwyr a oedd modd cyflawni'r arbediad hwn. Cadarnhaodd swyddogion fod trafodaethau ar y gweill ar hyn o bryd gyda'r darparwr i fwyafu eu hincwm a byddai hyn yn arwain at leihau'r cymhorthdal.
- Cyllideb AHDGO Llinell 707 – Canolfan Gelfyddydau Pontardawe
Holodd y Cynghorwyr a oedd yr incwm a ragamcanwyd yn sgil y prosiect Sinema yn y Ganolfan yn ddichonol i arwain at leihau'r cymhorthdal. Cadarnhaodd swyddogion y byddai'r incwm uwch yn sgil sefydlu'r sinema a oedd i fod i agor ym mis Ionawr 2021 yn caniatáu i'r cymhorthdal leihau. At hynny, roedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot wedi cytuno buddsoddiad cyfalaf, a chwiliwyd am fuddsoddiad pellach gan Gyngor Celfyddydau Cymru a Chyfeillion Canolfan Gelfyddydau Pontardawe i gefnogi'r datblygiad.

Gofynnodd y Cynghorwyr i swyddogion ystyried lleihau'r cymhorthdal i'r Ganolfan Gelfyddydau dros gyfnod o 3 blynedd yn hytrach na 2 flynedd fel y nodwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd.

Roedd y pwyllgor yn fodlon bod y gwaith a wnaed yn flaenorol i atgyfnerthu'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd wedi arwain at wasanaeth cynaliadwy wrth symud ymlaen.

Gofynnodd y Cynghorwyr i swyddogion sicrhau bod y pwyntiau a godwyd heddiw yn cael eu cynnwys yn yr ymgynghoriad ar y Gyllideb Addysg, Hamdden a Dysgu Gydol Oes ac Arbedion Drafft 2020/2021.

CADEIRYDD

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG, SGILIAU A DIWYLLIANT

(Siambwr y Cyngor, Canolfan Ddinesig Port Talbot)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Iau, 23 Ionawr 2020

Cadeirydd:	Cynghorydd S.H.Reynolds
Is-gadeirydd:	Cynghorydd R.Mizen
Cynghorwyr:	M.Crowley, S.apDafydd, S.Harris, J.Jones, J.D.Morgan, M.Protheroe, D.Whitelock a/ac J.Hale
Swyddogion sy'n Bresennol:	C.Millis a/ac A.Thomas
Gwahoddedigion y Cabinet:	Cynghorwyr A.R.Lockyer a/ac P.A.Rees

1. DATGANIADAU O FUDDIANNAU

Cafwyd datganiadau o fudd gan y Cynghorwyr canlynol ar ddechrau'r cyfarfod:

Y Cynghorydd C.M.Crowley	Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gynradd Tywyn ac Ysgol Gynradd Awel y Môr a chadarnhaodd fod ganddo ganiatâd i siarad a phleidleisio.
Y Cynghorydd S.Harris	Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei bod yn llywodraethwr yn Ysgol Gynradd Crynant a chadarnhaodd fod ganddi ganiatâd i siarad a phleidleisio.
Y Cynghorydd D.Whitelock	Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Cwm Brombil a chadarnhaodd fod ganddo ganiatâd i siarad a

phleidleisio.

Y Cynghorydd S. Ap Dafydd

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol a chanolfan chweched dosbarth Sant Joseff, ac Ysgol Bae Baglan a chadarnhaodd fod ganddo ganiatâd i siarad a phleidleisio.

Y Cynghorydd M.Protheroe

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gyfun Cefn Saeson ac Ysgol Gynradd Melin a chadarnhaodd fod ganddo ganiatâd i siarad a phleidleisio.

Y Cynghorydd R. Mizen

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gynradd Cwmafan ac Ysgol Cwm Brombil a chadarnhaodd fod ganddo ganiatâd i siarad a phleidleisio.

Hefyd mae ganddo wŷrion sy'n mynychu ysgolion yng Nghastell-nedd Port Talbot.

Y Cynghorydd S. Reynolds

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei bod yn llywodraethwr yn Ysgol Gwaun Gae Gurwen a chadarnhaodd fod ganddi ganiatâd i siarad a phleidleisio.

Y Cynghorydd J.D.Morgan

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei fod yn gadeirydd y llywodraethwyr yn YGG Cwm Nedd a chadarnhaodd fod ganddo ganiatâd i siarad a phleidleisio.

Y Cynghorydd J.Jones

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei bod yn llywodraethwr yn Ffederasiwn Ysgolion Cwm Afan a chadarnhaodd fod ganddi ganiatâd i

siarad a phleidleisio.

M.Caddick

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei bod yn llywodraethwr ysgol a chadarnhaodd fod ganddi ganiatâd i siarad a phleidleisio.

Y Cyngorydd
A.R.Lockyer

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei fod yn gadeirydd y llywodraethwyr yn Ysgol Gynradd y Gnoll ac yn llywodraethwr yn YGG Castell-nedd a chadarnhaodd fod ganddo ganiatâd i siarad a phleidleisio.

Hefyd mae ganddo wŷrion sy'n mynychu ysgolion yng Nghastell-nedd Port Talbot a pherthynas sy'n gweithio yn yr ysgolion hynny.

Y Cyngorydd P.A.Rees

Par: Adroddiad Presenoldeb Ysgol am ei fod yn llywodraethwr yn Ysgol Gyfun Cefn Saeson ac Ysgol Gynradd Crynallt a chadarnhaodd fod ganddo ganiatâd i siarad a phleidleisio.

Hefyd mae ganddo wŷrion sy'n mynychu ysgolion yng Nghastell-nedd Port Talbot.

2. DDIWEDDARU AR LLAIS DISGYBL/CYNGOR IEUENCTID (YN AMGAEDIG YN PAPURAU BWRDD CABINET)

Derbyniodd y Cyngorwyr ddiweddariad am Lais y Disgybl a gafodd ei gynnwys yn Niweddariad y Gwasanaeth Ieuencid fel y nodwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd.

Roedd y pwyllgor yn falch o lwyddiant Cynllun Gwobr Dug Caeredin ac Aur Agored gyda thros 400 o bobl ifanc yn ennill y wobwr a gofynnwyd i'w gwerthfawrogiad gael ei gyfleu i'r staff sy'n cefnogi'r bobl ifanc sy'n dilyn y wobwr.

Cafwyd trafodaeth am y cynnydd mewn presenoldeb yn y Clybiau Ieuencid a gofynnwyd a ellid cylchredeg y data diweddaraf am y niferoedd hyn i'r pwyllgor.

Rhodddwyd eglurhad bod fformat y data a oedd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad wedi'i gasglu a'i gyflwyno yn unol â gofyniad Llywodraeth Cymru ac nad oedd data'n cael ei ddefnyddio i gymharu perfformiad o flwyddyn i flwyddyn.

Amlygwyd bod y ddarpariaeth clybiau ieuencid bresennol wedi'i darparu ar sail angen ac wedi'i sefydlu mewn ardaloedd difreintiedig; yn hanesyddol, roedd rhai clybiau wedi'u sefydlu mewn ardaloedd na fyddent yn bodloni'r meini prawf presennol ond byddai'r clybiau hynny'n parhau.

At hynny, mae arolygon/mapio'n digwydd bob 3 blynedd ac yn ystyried grwpiau sy'n cael eu trefnu gan sefydliadau gwirfoddol. Mae'r Cyngor yn gweithio mewn partneriaeth gyda'r grwpiau hynny i'w cefnogi er mwyn cynyddu'r ddarpariaeth sy'n bodoli eisoes.

Cafwyd cadarnhad mai dim ond ar draul colli darpariaeth sy'n bodoli eisoes y gellid trefnu unrhyw glybiau ieuencid newydd, am nad oedd unrhyw gyllid ychwanegol ar gael i gynyddu darpariaeth bresennol y Cyngor. Roedd cyllid bob amser yn bryder yn enwedig mewn perthynas â'r ffaith bod darpariaeth grant gan Lywodraeth Cymru'n dod ar sail un flwyddyn ar y tro. Mae hyn yn golygu bod cynllunio hirdymor yn anodd am fod y meini prawf ar gyfer pob ffrwd gyllid yn gallu newid ac mewn rhai achosion, mae'n dod i ben. Ail-nododd y pwyllgor mor bwysig oedd hi bod y gwasanaeth hanfodol hwn yn parhau.

Gofynnwyd am ddata pellach ynghylch y ddarpariaeth ar gyfer pobl ifanc sy'n NEET (heb fod mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant). Esboniodd swyddogion mai nod y gwasanaeth ieuencid yw gweithio gyda'r bobl ifanc nad ydynt yn ymgysylltu â'u gwasanaethau.

Mewn adroddiadau yn y dyfodol, bydd swyddogion yn ystyried nodi'r rheswm pam nad oedd effaith ar y cymoedd.

Ar gais y Cyngorwyr, dylid ystyried gwahodd person ifanc i ddod yn aelod craffu o'r pwyllgor hwn.

Ar ôl craffu, cytunwyd y byddai'r adroddiad yn cael ei nodi.

3. CRAFFU CYN PENDERFYNU

Penderfynodd y pwyllgor graffu'r eitemau canlynol i fwrdd y cabinet:

Presenoldeb Ysgol

Cafodd y Cynghorwyr wybodaeth a data mewn perthynas â phresenoldeb disgyblion Castell-nedd Port Talbot ac absenoliaeth barhaus fel y nodwyd yn yr adroddiad a ddsbarthwyd.

Cafwyd trafodaeth am y gostyngiad mewn presenoldeb o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd a holwyd ai ar ysgolion mewn ardaloedd difreintiedig oedd yr effaith yn bennaf. Esboniodd swyddogion fod nifer o ysgolion wedi'u heffeithio tua diwedd 2019 gan Norofeirws a gafodd effaith ar blant a staff ond nad oedd unrhyw ysgolion yng Nghastell-nedd Port Talbot wedi cau. Hefyd, gall fod lefel uwch o absenoldeb heb awdurdod mewn ysgolion nad ydynt mewn ardaloedd difreintiedig oherwydd bod nifer uwch o wyliau'n cael eu cymryd. Ar gais y Cynghorwyr, byddai data yn y dyfodol yn cynnwys yr ardal a'r rheswm dros yr absenoldeb.

Cafwyd trafodaeth bellach ynghylch mor bwysig oedd hi bod Cynghorwyr sy'n llywodraethwyr ysgol yn cadw codi mater presenoldeb mewn cyfarfodydd cyrff llywodraethu fel ei fod ar agendâu ysgolion yn gyson.

Ar ôl craffu, cytunwyd y dylid nodi'r adroddiad.

Caeau Chwarae ac Ystafelloedd Newid Lôn Longlands

Derbyniodd y pwyllgor wybodaeth am y cynnig i ddatgan bod y caeau chwarae a'r ystafelloedd newid yn Lôn Longlands, Margam, Port Talbot, yn ofer i ofynion strategol a gweithredol parhaus y Gwasanaeth Addysg, Hamdden a Dysgu Gydol Oes fel y nodwyd yn yr adroddiad a ddsbarthwyd.

Cafwyd trafodaeth am y diffyg cyfleusterau chwaraeon yn yr ardal a gofynnwyd i hyn fod yn ystyriaeth yn ystod cynigion ynghylch defnyddio'r safle yn y dyfodol. Esboniodd swyddogion y byddai unrhyw benderfyniad ynghylch defnyddio'r safle yn y dyfodol yn dod o dan gylch gorchwyl y Bwrdd Cabinet Adnewyddu a Chynaliadwyedd.

Ar ôl craffu, roedd y pwyllgor yn cefnogi'r cynigion i fwrdd y cabinet eu hystyried.

4. **BLAENRAGLEN WAITH 2019/20**

Rhodddwyd cadarnhad y byddai'r ymweliad safle i ysgolion yn cael ei gynnal ar 3 Chwefror ac nid 27 Ionawr 2020 fel y nodwyd yn y Flaenraglen Waith.

CADEIRYDD

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG, SGILIAU A DIWYLLIANT

(O Bell Trwy Teams)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Iau, 23 Gorffennaf 2020

Cadeirydd: Cynghorydd S.H.Reynolds

Is-gadeirydd: Cynghorydd R.Mizen

Cynghorwyr: J.Jones, S.Miller, J.D.Morgan, R.Phillips,
M.Protheroe, S.Renkes, D.Whitelock a/ac
J.Hale

**Swyddogion sy'n
Bresennol:** A.Evans, A.Thomas, S.Burgess, S.Blewett,
M.Daley, C.Furlow-Harris, T.Davies,
A.Manchipp, C.Davies a/ac C.Plowman

**Gwahoddedigion y
Cabinet:** Cynghorwyr P.A.Rees

1. STRATEGAETH ADFERIAD

Cyflwynwyd strategaeth ddrafft i'r aelodau ar sefydlogi, y cyfnod rhwng ymateb ac adferiad, yn dilyn cychwyniad COVID-19. Roedd y strategaeth yn nodi fframwaith cyffredinol a fyddai'n cefnogi ymagwedd gyson a chydlynol wrth i'r cyngor symud tuag at adferiad. Nodwyd bod y strategaeth ddrafft yn cael ei chyflwyno i bob Pwyllgor Craffu i dderbyn sylwadau cyn cyflwyno i'r Cabinet ar 30 Gorffennaf 2020 i'w chymeradwyo.

Rhoddodd swyddogion drosolwg byr o gynnwys y strategaeth, gan esbonio ei bod wedi'i rhannu'n dair adran a oedd yn cynnwys edrych yn ôl ar yr hyn a wnaeth y cyngor yn ystod cyfnod ymateb yr argyfwng, edrych ymlaen wrth i'r DU symud allan o'r cyfnod ymateb a map ffordd o gamau gweithredu.

Wrth edrych yn ôl ar yr hyn a wnaeth y cyngor yn ystod y cyfnod ymateb, tynnwyd sylw at y ffaith bod nifer o gamau allweddol wedi'u cymryd gan gynnwys sefydlu gwasanaeth cyfathrebu saith niwrnod yr wythnos fel y gellid anfon canllawiau gan Lywodraeth y DU,

Llywodraeth Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru pan oeddent ar gael. Ychwanegwyd bod y Cyngor wedi cau gwasanaethau i helpu i leihau lledaeniad y feirws ac wedi newid y ffordd yr oedd rhai gwasanaethau hanfodol yn gweithredu er mwyn gweithredu'n ddiogel, er enghraifft y gwasanaeth sbwriel. Soniodd swyddogion fod rhan gyntaf y strategaeth hefyd yn nodi'r newidiadau a wnaed mewn perthynas ag arweinyddiaeth a llywodraethu, gan gynnwys defnyddio'r ddarpariaeth Cam Gweithredu Brys a nodir yn y Cyfansoddiad, i sicrhau bod penderfyniadau allweddol yn dal i gael eu gwneud yn ystod y cyfnod ymateb.

Esboniwyd ail ran y strategaeth i'r Aelodau, a oedd yn cynnwys edrych ymlaen wrth i'r DU symud allan o'r cyfnod ymateb i gyfnod sefydlogi, sef y cam cyn symud i'r cyfnod adfer. Esboniwyd bod tri maes wedi'u nodi fel canolbwynt wrth i'r Cyngor symud ymlaen:

1. Y Rhaglen Profi, Orlhain a Diogelu
2. Sefyll gwasanaethau a swyddogaethau'r Cyngor
3. Deall ac ymateb i'r effaith y mae'r firws wedi'u cael ar ddinasyddion, sefydliadau a busnesau ledled Castell-nedd Port Talbot

Ychwanegwyd bod yr ail ran hefyd yn nodi'r newidiadau y mae'n ofynnol eu gwneud o ran arweinyddiaeth a llywodraethu, yn ogystal â rhai o'r risgiau a'r materion a nodwyd y bydd angen eu rheoli wrth i'r cyngor fynd ati i roi'r strategaeth ar waith.

Cyflwynwyd trydedd ran y strategaeth fel map ffordd o gamau gweithredu a oedd wedi'i fframio ar sail system goleuadau traffig, a oedd yn nodi sut i symud o sefyllfa o gyfyngiadau symud llwyr, drwy'r system goleuadau traffig, i sefyllfa lle mae gwasanaethau'n gweithredu unwaith eto. Nodwyd bod nifer o'r gwasanaethau ar y map ffordd o fewn cylch gwaith y Pwyllgor Craffu Addysg, Sgiliau a Diwylliant.

Gofynnodd yr Aelodau am adborth ar sut roedd gweithio gyda phobl ifanc o bell wedi mynd, a nodwyd bod yr adborth wedi bod yn gadarnhaol, er bod gan y gwasanaeth ieuencid staff a gafodd eu hadleoli i'r gwasanaeth 'Safe and Well', felly roedd yn rhaid i weddill y staff reoli'r nifer y gellid ymdrin â hwy yn y gwasanaeth ieuencid, gan flaenoriaethu'r bobl ifanc fwyaf diamddiffyn. Ychwanegwyd bod y staff wedi cwblhau galwadau ffôn wythnosol i sicrhau bod y bobl ifanc yn

teimlo'n ddiogel a'u bod yn mynd i'r afael ag unrhyw broblemau a oedd ganddynt fel pryder. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod system hunangyfeirio hefyd wedi'i sefydlu i bobl ifanc ei defnyddio, fel y gallent gyfeirio eu hunain at y gwasanaeth pe baent yn teimlo dan bwysau. Nodwyd bod Swyddogion yn fodlon ar lefel yr ymgysylltu, fodd bynnag roedd manteision cwrdd wyneb yn wyneb â phobl ifanc ar goll.

Gofynnwyd i swyddogion a oedd unrhyw fanylion am drefniadau teithio ar gyfer disgyblion wedi'u cadarnhau, yn enwedig a fyddai angen i ddisgyblion wisgo mygydau wyneb ar fysus ysgol a sut byddai'r mygydau wyneb yn cael eu prynu. Dywedwyd bod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi canllawiau gweithredol ar gyfer ailagor ysgolion ym mis Medi, fodd bynnag nid oedd rhai meysydd wedi'u datblygu hyd yn hyn, gan gynnwys cludiant o'r cartref i'r ysgol felly nid oedd y canlyniad yn hysbys hyd yma. Ychwanegwyd mai'r disgwyliad oedd pe bai mygydau wyneb yn cael eu mandadu, byddai hynny ar gyfer disgyblion ysgolion uwchradd (Cyfnodau Allweddol 3 a 4) yn unig ac nid disgyblion ysgolion cynradd. Er nad oedd swyddogion yn ymwybodol o sut byddai'r mygydau wyneb yn cael eu prynu, nodwyd eu bod yn ymwybodol bod tua 3,000 o ddisgyblion oedran uwchradd yn cael eu cludo bob dydd, ddwywaith y dydd, felly byddai angen darparu 6,000 o fgydau wyneb bob dydd, ac amcangyfrifwyd y byddai hynny'n gost sylweddol o oddeutu £4miliwn. Hysbyswyd y Pwyllgor y byddai'r swyddogion yn adrodd yn ôl i'r aelodau unwaith y byddent yn ymwybodol o'r sefyllfa cludiant o'r cartref i'r ysgol yng Nghymru.

Tynnwyd sylw at y ffaith bod y golofn 'werdd' ar y Map Ffordd yn wag ar gyfer y blynyddoedd cynnar, y gwasanaeth ieuencid a gwasanaethau addysg oedolion, a gofynnodd yr Aelodau a oedd hyn oherwydd na chafwyd diweddariad diweddar gan Lywodraeth Cymru. Soniodd yr aelodau hefyd eu bod yn ymwybodol y bu cynnydd mewn problemau iechyd meddwl gyda phobl ifanc a gofynnwyd a oedd unrhyw ystyriaethau wrth symud ymlaen i fynd i'r afael â'r materion hyn cyn i ysgolion agor ym mis Medi.

Darparodd swyddogion yr wybodaeth ddiweddaraf am y meysydd gwasanaeth a grybwyllwyd, gan gynnwys y gwasanaethau dysgu cymunedol a oedd yn gweithredu ar hyn o bryd drwy Microsoft Teams a thrwy ddarpariaethau technolegol eraill, ac oherwydd y mesurau cadw pellter cymdeithasol dwy fetr a oedd ar waith, nid oedd yn debygol y byddai darpariaeth wyneb yn wyneb yn cael ei ailgyflwyno yn y dyfodol agos.

O ran darparwyr gofal plant, nodwyd bod 79 allan o 129 o ddarparwyr

ar hyn o bryd yn gweithredu yng Nghastell-nedd Port Talbot (tua 61%) ond tynnwyd sylw at yr angen i sicrhau bod pob un o'r 129 o ddarparwyr yn dod yn ôl i wasanaethu'r cymunedau lle maent yn gweithredu.

Mewn perthynas â chyllid, dywedwyd bod gan y cyngor ddwy ffrwd ariannu sylweddol:

1. Cymorth haf i ddysgwyr diamddiffyn, sy'n cynnwys gweithio gyda'r Gwasanaethau Cymdeithasol, ysgolion ac asiantaethau eraill megis yr heddlu ac iechyd, i nodi'r dysgwyr mwyaf diamddiffyn.

Cadarnhawyd bod £75,000 wedi'i neilltuo i ddarparu gofal seibiant a chymorth tebyg arall dros yr haf.

2. Gweithgareddau cyfoethogi'r haf a fydd yn cymryd lle SHEP, gan y byddai'n anodd cynnal rhaglen mor helaeth o ganlyniad i'r cyfyngiadau presennol. Yn hytrach, darperir gweithgareddau cyfoethogi'r haf o chwech o gyfleusterau'r cyngor dros bythefnos ac fe'i targedir at ysgolion sydd â phroffil Prydau Ysgol am Ddim (PYDd) o dros 17%. Cadarnhawyd bod tua £46,000 wedi'i ddyrannu i ddarparu'r gweithgareddau.

Nododd yr Aelodau y darperir cefnogaeth iechyd a lles emosiynol o bell i blant ac y byddai'n parhau dros yr haf i'r rheini y mae angen cymorth o'r fath arnynt. Ychwanegwyd bod y gwasanaeth cwnsela mewn ysgolion yn weithredol o hyd, ond ei fod hefyd yn cael ei ddarparu o bell.

2. ADDYSG, HAMDDEN A DYSGU GYDOL OES - CYNLLUNIO CYFLWYNO GWASANAETH AC ADFER CYFREDOL (CYFLWYNIAD)

Derbyniodd yr aelodau gyflwyniad ar y ddarpariaeth gwasanaethau a'r cynllunio adferiad presennol gan y Gyfarwyddiaeth Addysg, Hamdden a Dysgu Gydol Oes.

Tynnwyd sylw at y ffaith bod Castell-nedd Port Talbot, drwy gydol y cyfyngiadau symud, wedi darparu taliad wythnosol o £19.50 i bob plentyn cofrestredig a oedd â hawl i Brydau Ysgol am Ddim (PYDd) i sicrhau eu bod yn cyrraedd mwy o blant yn y gymuned. Nodwyd bod bagiau casglu a mynd wedi'u darparu yn y gorffennol, fodd bynnag 20% yn unig o'r disgyblion PYDd d defnyddiodd y rhain a bellach, drwy'r cynllun talu, roedd 95% o ddisgyblion PYDd yn derbyn prydau bwyd. Cadarnhaodd swyddogion fod cyfanswm o £1.1 miliwn wedi'i

dal i deuluoedd cymwys hyd yma ac y byddai hyn yn parhau drwy'r haf ac o bosib i bythefnos cyntaf y tymor newydd.

Fel y nodwyd yn y cyflwyniad a ddosbarthwyd, mae'r Swyddogion yn disgwyl y byddai bron pob aelod o staff yn gallu dychwelyd i'r gwaith ym mis Medi, er bod 12 aelod o staff addysgu'n gwarchod ar hyn o bryd. Tynnwyd sylw at y ffaith y byddai asesiadau risg yn cael eu cynnal gan bob ysgol i egluro'r trefniadau ar gyfer y staff addysgu a oedd yn gwarchod, fel eu bod yn gallu dychwelyd i'r gwaith ym mis Medi. Ychwanegwyd y bydd ysgolion yn cynnal asesiadau risg ar gyfer pob gweithgaredd ac y byddai hynny rhywbryd ar ddiwedd mis Awst (gyda dyddiad cau o 27 Awst 2020).

O ran cynhwysiant a lles, dywedwyd y rhoddwyd cymorth i ddisgyblion drwy gydol y cyfyngiadau symud; parhawyd â hyn gyda chymorth gwasanaeth TG y cyngor, a roddodd ddarpariaethau ar waith yn gyflym iawn ac a roddodd yr offer hanfodol i'r timau i'w galluogi i barhau i wasanaethu'r plant diamddiffyn yng Nghastell-nedd Port Talbot.

Tynnodd swyddogion sylw at y ffaith bod y gwasanaeth cynhwysol wedi gweithio'n agos gyda'r Gwasanaethau Cymdeithasol i ddatblygu'r gofrestr dysgwyr diamddiffyn a bod y staff wedi cydweithio fel rhan o grŵp amlasiantaeth, i drafod darpariaeth, mynd i'r afael â materion a sicrhau bod y gofrestr yn cael ei diweddarau'n wythnosol. Ychwanegwyd bod y gwaith hwn yn bwysig iawn oherwydd y pryderon a oedd gan y staff ynghylch plant diamddiffyn gartref; roedd y gofrestr yn cynnwys system CAG (Coch, Ambr, Gwyrdd) i fesur risgiau'r plant a'r cymorth yr oeddent yn ei dderbyn yn wythnosol, fel bod y staff yn gallu rhoi digon o gefnogaeth ar waith lle'r oedd ei angen.

Cafwyd trafodaeth ynglŷn â chyfleusterau hamdden a oedd yn cynnwys llyfrgelloedd, Parc Margam a Hamdden Celtic. Nodwyd bod y staff wedi cymryd ymagwedd ofalus iawn wrth ailagor llyfrgelloedd a Pharc Margam a'u bod bob amser wedi dilyn canllawiau gan Lywodraeth Cymru. Tynnodd swyddogion sylw at y rhaglen ailagor ar gyfer llyfrgelloedd a ddisgrifiwyd yn y cyflwyniad, yn ogystal â sôn am drefniadau ailagor Parc Margam, yr ymdriniwyd â hwy fesul cam.

O ran Hamdden Celtic, soniwyd bod yr aelodau, ar 17 Mawrth 2020, wedi cytuno i gynnal proses gaffael a oedd yn cynnwys cwblhau gwahoddiad i dendro am ddarparu gwasanaethau hamdden yng Nghastell-nedd Port Talbot yn unol â manyleb bresennol y gwasanaeth ac i gychwyn ar broses dendro fel y nodir yn yr

adroddiad; nodwyd bod y broses yn parhau ac y bu cyfres o gyfarfodydd gyda'r ymgynghorydd, a oedd wedi bod yn heriol i'w gwneud o bell. Ychwanegwyd bod 95% o'r dogfennau'n barod a chynhigiwyd eu bod yn mynd i'r farchnad ym mis Medi 2020, er mwyn caffael i sicrhau darparwr newydd, gyda'r bwriad o fynd yn ôl at Aelodau ym mis Ionawr 2021 i gael penderfyniad terfynol.

Oherwydd yr argyfwng, dywedwyd ei bod hi'n anodd rhoi cynlluniau ar waith i ailagor cyfleusterau oherwydd gallai amgylchiadau newid, ond dywedodd swyddogion eu bod yn deall y byddai Prif Weinidog Cymru yn cyhoeddi'n fuan y gallai cyfleusterau hamdden ailagor o 10 Awst 2020. Dywedwyd wrth yr aelodau fod y swyddogion wedi gofyn i Hamdden Celtic am gynllun agor, a fyddai'n cael ei rannu'n gamau ac yn cynnwys yr asesiadau risg angenrheidiol; ychwanegwyd, pe bai'r cyhoeddiad yn digwydd, y byddai'r prif gyfleusterau trefol yn agor yn gyntaf ac o fewn wythnos, y byddai disgwyl i'r cymoedd a chyfleusterau cymunedol ailagor.

Tynnwyd sylw at y ffaith bod glanhau ac arlwyo yn wasanaethau allweddol wrth sicrhau bod gan bobl hyder yn y broses ailagor ysgolion yn ddiogel ac mewn modd hylan. Soniwyd y byddai'r prosesau'n parhau i dymor yr hydref, yn enwedig o ran cyfarpar amddiffyn personol.

Gofynnodd yr Aelodau sut roedd staff wedi cadarnhau pa ddisgyblion yr oedd angen offer ychwanegol arnynt yn ystod y cyfyngiadau symud, yn enwedig y Chromebooks a'r gliwiaduron. Esboniwyd bod gan ysgolion gryn ddealltwriaeth o anghenion disgyblion, felly nhw fu'n gwneud y penderfyniadau ynghylch ble roedd angen darparu'r cyfarpar. Soniwyd bod y buddsoddiad ychwanegol, a oedd ar gael drwy gymorth grant Llywodraeth Cymru, yn golygu bod cannoedd o liniaduron a Chromebooks wedi cael eu dosbarthu i'r plant. Tynnodd swyddogion sylw at y ffaith bod 1,500 o liniaduron, iPads a Chromebooks yn cael eu storio ar hyn o bryd, a fyddai'n cael eu darparu i ysgolion ac roedd cynllun ar waith i archebu gwerth £1.3miliwn o offer TG o'r un ffynhonnell grant. Nodwyd bod trafodaethau'n cael eu cynnal gydag ysgolion i benderfynu pa offer yr oedd ei angen, gydag ysgolion uwchradd yn gobeithio darparu Chromebook i bob plentyn i'w alluogi i gynllunio ar gyfer dysgu parhaus, ond soniodd swyddogion y byddai angen cadarnhau cost hyn cyn y gellid ei gadarnhau. O ran ysgolion cynradd, roedd trafodaethau'n cael eu cynnal ynghylch pa lefel o ddarpariaethau y byddai eu hangen ar bob cyfnod allweddol a chydabuwyd

nad oedd angen i bob plentyn gael darn o gyfarpar yr un ar hyn o bryd.

Gofynnwyd i swyddogion a oedd ysgolion mewn sefyllfa i ymdopi ag unrhyw newidiadau cyfeiriad sydyn, newydd ac a oedd disgwyl iddynt ddarparu ar gyfer dysgu mwy cyfunol, ac a ellid gwneud hynny'n gyflym. Esboniwyd mai'r disgwyliad presennol oedd y byddai pob ysgol wedi agor i bob disgybl, o'r dosbarth meithrin hyd at ddiwedd cyfnod allweddol 5 erbyn 14 Medi 2020. Tynnodd swyddogion sylw at y ffaith bod ysgolion wedi agor yn ddiweddar yn ystod yr wythnosau diwethaf, a bod presenoldeb tua 55-60% o boblogaeth y disgyblion; nodwyd mai'r agwedd ar hyn a oedd yn peri gofid oedd nad oedd disgyblion sydd â hawl i gael prydau ysgol am ddim yn mynychu ar yr un gyfradd â'r disgyblion nad oedd ganddynt hawl i gael prydau ysgol am ddim ac o fis Medi ymlaen, byddai angen cynnal asesiadau o anghenion y plant hynny. O ran dysgu cyfunol, dywedodd swyddogion mai'r hyn sydd bwysicaf yw bod technoleg yn cael ei defnyddio fel llwyfan i ganiatáu addysgu effeithiol, a dylai bob amser ymwneud ag egwyddorion craidd dysgu da sy'n cynnwys ymgysylltiad cryf rhwng disgyblion a'r athro, adborth da o ran sicrhau cynnydd dysgu a sicrhau bod y camau nesaf yn cael eu cynllunio, yn seiliedig ar ddealltwriaeth pob disgybl unigol. Ychwanegwyd y dylai'r egwyddorion hyn fod ar waith ni waeth beth yw'r dull o ddarparu'r addysgu.

Gofynnwyd a oedd dyddiad wedi'i bennu ar gyfer ailagor llyfrgelloedd y cymoedd a'r cymunedau, yn enwedig ar gyfer mynediad at eu cyfleusterau rhyngwyd. Eglurodd swyddogion nad oedd dyddiad wedi'i bennu ar hyn o bryd, ac fel y soniwyd eisoes, roedd ymagwedd ofalus yn cael ei defnyddio wrth ailagor gwasanaethau ac roedd cyfyngiadau o ran staffio oherwydd roedd rhai aelodau o staff wedi derbyn llythyrau gwarchod. Cytunwyd y byddai Andrew Thomas, Pennaeth Trawsnewid, yn cael rhagor o wybodaeth am ailagor llyfrgelloedd y cymoedd ac yn cadarnhau hyn gyda'r Cynghorydd Del Morgan.

Gofynnodd yr Aelodau a oedd unrhyw gynlluniau ar waith i ailagor theatrau yng Nghastell-nedd Port Talbot. Cadarnhawyd nad oedd unrhyw gynlluniau ar hyn o bryd i ailagor theatrau, ond roedd cynlluniau i ailagor Neuadd Gwyn fel cyfleuster sinema ar 17 Awst 2020. Dywedwyd na fyddai'n ariannol ddichonadwy i ailagor theatrau gyda'r mesurau cadw pellter cymdeithasol cyfredol ar waith. Yn dilyn hyn, gofynnwyd a oedd unrhyw opsiynau o ran agor cyfleusterau, megis Canolfan Celfyddydau Pontardawe, y gellid eu defnyddio fel

canolfannau cymunedol. Eglurodd swyddogion fod gallu i wneud hyn ac y gellid ei gynllunio dros amser gydag asesiadau risg sylweddol ar waith; fodd bynnag, roedd holl staff Canolfan Celfyddydau Pontardawe wedi'u hadleoli i'r gwasanaeth Profi, Olrhain a Diogelu, sy'n wasanaeth hollbwysig i'w gefnogi. Soniwyd bod staff newydd yn cael eu recriwtio ar gyfer y gwasanaeth hwn ar hyn o bryd, ac o ganlyniad, gallai staff a oedd wedi'u hadleoli ddechrau dychwelyd i'w swyddi gwreiddiol.

Gofynnwyd i swyddogion pwy sy'n hwyluso Aqua Splash Aberafan ac a oedd bwriad i'w ailagor eleni. Nodwyd bod Hamdden Celtic yn hwyluso'r parc sblasio ac nad oedd ganddo unrhyw gynlluniau i'w agor ar hyn o bryd oherwydd yr amser y mae'n ei gymryd i'w gomisiynu (tua thair wythnos), a'r ffaith bod y parc sblasio'n cau ar gyfer yr hydref/gaeaf yng nghanol mis Medi. Tynnodd swyddogion sylw at y ffaith eu bod wedi gofyn am gynlluniau ailagor Hamdden Celtic ar gyfer pob cyfleuster ac y byddai barn yn cael ei chymryd pan gyflwynir y cynlluniau hyn i swyddogion.

Trafodwyd y nifer mawr o bobl a fanteisiodd ar ddarpariaeth yr haf. Nodwyd bod y ddarpariaeth gyntaf wedi'i thargedu at oddeutu 150 o blant, yn seiliedig ar y gofrestr dysgwyr diamddiffyn, a oedd fwyaf mewn perygl yn ôl yr asesiad ar y cyd. Esboniodd swyddogion fod y ddarpariaeth wedi'i rhannu'n dair adran. Yr adran gyntaf oedd yr un fwyaf dwys a fyddai'n cynnwys galwadau ffôn gan y Gwasanaethau Cymdeithasol a thynnu plant allan o'r cartref bob dydd a'r drydedd yn cael ein thargedu at ar y rheini byddai angen eu tynnu allan o'r cartref unwaith yr wythnos efallai i gymryd rhan mewn gweithgareddau mwy penodol. Nodwyd bod rhaglen gyfoethogi'r haf yn targedu disgyblion blwyddyn 5 a 6 y sector cynradd, gyda'r potensial i gynnwys oddeutu 900 o blant. Dywedwyd wrth yr Aelodau bod y broses gofrestru ar gyfer y rhaglen yn parhau, ond nid oedd y nifer oedd yn manteisio ar y rhaglen mor uchel ag yr oedd swyddogion wedi gobeithio, gydag oddeutu 50% yn manteisio arni ar hyn o bryd. Cadarnhawyd y byddai swyddogion yn cysylltu ag ysgolion i gysylltu â theuluoedd plant i geisio cynyddu'r nifer sy'n manteisio ar y rhaglen, gan y byddai'r broses gofrestru'n dod i ben ar ddiwedd yr wythnos; fodd bynnag, os na fydd y niferoedd wedi newid yn sylweddol, gellid ymestyn y dyddiad cau er mwyn gallu canolbwyntio ar ystod ehangach o ddisgyblion.

Gofynnodd yr Aelodau am ragor o wybodaeth ynghylch y sefyllfa bresennol Cymunedau am Waith (CFW) a'r Rhaglen Datblygu Gwledig (RhDG) a'u ffocws yn y dyfodol. Dywedodd swyddogion eu

bod yn pryderu'n fawr am effaith yr argyfwng ar ddiweithdra a diffyg diddordeb ymysg pobl ifanc. Nodwyd bod 43 o bobl ifanc nad oeddent mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant (NEET) y llynedd, ac roedd y swyddogion yn credu y gallai'r ffigur hwn gynyddu 300%. Soniwyd bod swyddogion yn pryderu am nifer o faterion gan gynnwys y ffaith nad oedd y bobl ifanc wedi bod yn yr ysgol ers diwedd mis Mawrth 2020, na fyddent yn sefyll eu harholiadau ac y byddent yn derbyn eu graddau'n seiliedig ar asesiadau athrawon. Tynnwyd sylw at y ffaith y gallai chwyddiant graddau gael effaith ar rai disgyblion sy'n symud ymlaen i addysg bellach, wrth i CBAC a Chymwysterau Cymru roi algorithm ar waith sy'n edrych ar berfformiad pob ysgol yn y gorffennol dros y tair blynedd diwethaf, ac os ydynt yn credu bod chwyddiant graddau wedi digwydd, byddant yn dadchwyddo'r graddau. Soniodd swyddogion hefyd na fyddai'r broses o ailsefyll arholiadau mor helaeth ag y bu yn y gorffennol, gan y byddai'n berthnasol i'r pynciau craidd yn unig ac nid y meysydd pwnc ehangach. Dywedwyd mai pryder arall oedd y bobl ifanc a fyddai'n chwilio am waith a/neu brentisiaethau yn y farchnad lafur, gan ei fod ar hyn o bryd yn farchnad a oedd yn wynebu cryn heriau ac nid oedd pobl ifanc yn debygol o gael yr un ystod o ddewis ag y byddent wedi'i gael yn y gorffennol. Fodd bynnag, hysbyswyd yr Aelodau fod Swyddogion yn gweithio gyda'r Adran Gwaith a Phensiynau (DWP) i sefydlu fforwm ieuencid ar gyfer yr awdurdod lleol, a fydd yn dod â'r gwasanaeth ieuencid, colegau ac adrannau o fewn y cyngor ynghyd i geisio manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd dysgu a chyflogaeth i bobl ifanc. Ychwanegwyd eu bod hefyd yn ceisio manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd prentisiaeth i bobl ifanc gan gynnwys yn yr Heddlu a'r sector lechyd.

Yn dilyn craffu, cytunwyd i nodi'r adroddiad.

Diolchodd y pwyllgor i'r gwasanaeth Addysg, Hamdden a Dysgu Gydol Oes am ei holl waith caled yn ystod argyfwng COVID-19.

CADEIRYDD

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag

Cyngor Castell-nedd Port Talbot
Neath Port Talbot Council

NEATH PORT TALBOT COUNTY BOROUGH COUNCIL

Education Skills and Culture Scrutiny Committee

19 November 2020

Report of the Head of Participation

Matter for Information

Wards Affected: All Wards

Blended learning in key stage 4 and examinations for 2021

Purpose of the Report:

To provide Members with an update on Blended Learning in Key Stage 4 and examinations for 2021 following a request from the Members Forward Work Programme session.

Background:

Since March 2020 all schools in NPT have had to evolve their teaching to incorporate a range of approaches including distance learning, live streaming, recorded lessons and more regular face to face. Collectively these approaches are referred to as blended learning. All schools have developed blended learning policies, with guidance for pupils and parents. Many schools have developed parent help sheets that are clear and outline expectations. There are positive examples of where pupils have clearly influenced the way this policy has been constructed, with a real feeling of co-construction. At key stage 4 all schools are relying on a blend of these approaches with a clear focus on 'catching-up' for lost time.

Schools face an additional challenge in that social distancing and other national guidelines designed to keep pupils safe can limit certain approaches in the classroom such as one to one work and small group work so much of the teaching tends to be very direct. All schools managing a new set of operational measures, including staggered break and lunchtimes, reorganised lesson times to support this, and reduced pupil movement around the school. In some cases pupils are remaining in one base room and teachers are moving around the school. This approach has often seen improved behaviour, but is challenging for staff who do not teach in their own base rooms, with all their resources readily available. A minority of schools report that this model can be difficult in delivering all areas of the curriculum without the access to specialist rooms and facilities.

A good example of how schools have adapted is where a school has recently created a Live Lesson protocol for staff, pupils and parents. This has been shared and staff have had professional learning and time to trial leading live lessons. During the 'firebreak', a few staff have trialled the live lessons with pupils in years 9, 10 and 11. Initial feedback is that there is greater engagement in live lessons compared to asynchronous (learning that pupils engage with in their own time and not 'live') tasks that pupils have to complete independently.

Staff have had to develop their understanding of how pupils learn remotely so that they can gauge the amount and type of tasks that pupils can complete without the face to face interaction and guidance. Leaders have trained staff in the use of different platforms and tools to create interesting asynchronous sessions. This includes voice overs using video, PowerPoint with voice recordings and streamed videos. Pupils have been set a range of tasks to engage and motivate them to continue to learn in challenging situations.

An example of a schools documents and guidance videos are available via the school Blended Learning Website:

<https://sites.google.com/hwbcymru.net/dyfbledlearning/home>

One of the main challenges is delivering face to face lessons to a class where 1 or 2 pupils are absent. The expectation to then set work for remote learning for individuals places a strain on staff. Despite using a variety of platforms extensively, it is very difficult to replicate a lesson face to face and remotely. All schools have mobilised resources to ensure pupils have access to equipment and connectivity, however engaging all pupils in learning has been an issue, particularly those in the higher deprivation groups. Following up non-engagement of pupils in the remote learning is adding another task that is increasing the workload of teachers (to phone home or email parents). It is also adding to the workload of admin staff to contact home to check pupils are well and that they are learning. One school is trying to ensure that all pupils participate in the home/school learning. Where pupils have not engaged, the Youth Workers at the school contacted the parents of these specific pupils in order for them to try and encourage their children to engage in their learning. They are offered help and support in every way.

There is enhanced support for individuals and small groups of learners. Many schools are employing additional members of staff as a result of the Recruit, Recover, Raise Standards (RRRS), accelerating learning programme so that additional classes can be created particularly in Mathematics and English/Welsh but also around pupil wellbeing. This is particularly the case in Welsh medium schools where pupils from homes where Welsh is not the first language need additional support. Many schools are operating additional mentoring for pupils. This provides additional support to vulnerable pupils who may require a greater level of additional support (e.g. children who are looked after, those eligible for free school meals and pupils with additional learning needs). One innovative approach has seen a teacher designated with the task of supporting the hardest to reach pupils through a 'virtual school' approach to try and re-engage these learners. This has provided school-phobic pupils with an opportunity to access their learning.

It is worth noting that there has been considerable disruption to learning due to the need for year groups to self-isolate as the result of positive tests within the school. All schools have been affected in some way. Also there are individual learners who have to isolate due to household positive cases. These have sometimes been up to 3 weeks in length. These periods of time away from school have caused difficulties in pupils being able to engage in their learning. Finally, not being able to find a suitable replacement for a subject specialist who has to self-isolate is very disruptive and can have a considerable negative impact on pupils. However, when a period of self-isolation begins, schools have adapted extremely well to moving towards a blended approach.

On November the 10th The Education Minister outlined that in place of exams, the Welsh Government intended to work with schools and colleges to take forward teacher-managed assessments. This should include assessments that will be externally set and marked but delivered within a classroom environment under teacher supervision. The Minister's expectation is that this work will form the basis for centre-based outcomes which will be linked to an agreed national approach to provide consistency across Wales. The announcement has been made after considering detailed advice published by Qualifications Wales on the delivery options available as well as the interim findings of an independent review into this year's exams process.

The Minister said Welsh Government would work with teachers to take forward teacher-managed assessments and that they should include assessments that will be externally set and marked, but delivered within a classroom environment under teacher supervision. Teachers would have flexibility when it is best to undertake them, in the context of results timelines. The situation for Vocational Qualifications is more complex and is still being worked on. The Minister confirmed Welsh Government officials would continue to support Qualifications Wales as they work closely with other

regulators to ensure a 'pragmatic approach that works in learners' interests and gives them clarity about the way forward.'

Financial Impacts:

No Implications

Integrated Impact Assessment:

There is no requirement to undertake an Integrated Impact Assessment as this report is for information purposes

Valleys Communities Impacts:

No Implications

Workforce Impacts:

No Implications

Legal Impacts:

No Implications

Risk Management Impacts:

No Implications

Consultation:

There is no requirement for external consultation on this item to include the full consultation report as an appendix.

Recommendations:

That Members note the report

Appendices:

None

List of Background Papers:

None

Officer Contact:

Chris Millis – Head of Participation
01639 763226

Cyngor Castell-nedd Port Talbot
Neath Port Talbot Council

NEATH PORT TALBOT COUNTY BOROUGH COUNCIL

Education Skills and Culture Scrutiny Committee

19 November 2020

Report of the Head of Participation

Matter for Information

Wards Affected: All Wards

Neath Port Talbot Youth Service and Partners – Summer Support Programme

Purpose of the Report:

To provide Members with an update on the Summer Support Programme the Neath Port Talbot Youth Service with partners delivered.

Background:

Neath Port Talbot Youth Service and partners delivered the Summer Support Programme on Monday to Thursday on weeks commencing 17th August and 24th August.

The programme was run over 3 separate venues Cymmer Primary School, Ysgol Bae Baglan and Llangatwg Community School. In total 66 young people expressed an interest in attending.

Cymmer 40 young people, YBB 17 young people and Llangatwg 9 young people;

The number of young people who attended was lower than expected, the bad weather was a key factor to this. There were a total number of 41 young people who attended

Cymmer 23 young people, YBB 14 young people and Llangatwg 8 young people.

Most of the young people attending didn't know each other at the start of the programme and one of the success stories of this provision was that they gained new friends by attending.

Activities and Feedback:

The young people were organised into small groups and each day they were offered a range of activities with Sgiliau providing a range of sporting activities, the NPT Music Service providing music based sessions including dance, singing, writing and performances as well as putting on "mini gigs" for the young people to enjoy.

The youth service delivered a range of arts and crafts and team building activities such as spray painting, making wind chimes etc.

Evaluations:

YBB

The 14 young people from YBB completed evaluations with 12 rating the provision excellent/very good. 10 young people said that the programme has helped them make new friends and 10 stating that it has made them feel better about going back to school. 11 of the young people stated that the youth workers made them feel comfortable whilst attending.

When asked what their favourite part of the programme was, the staff was the highest rated followed by spray painting.

Cymmer:

The young people from Cymmer carried out a more informal evaluation and spoke to the Youth Workers about their feelings.

Young people's feedback on how the Summer Programme made them feel included - "I really enjoyed. Happy, enjoyed. I feel better, I was able to talk to people. Connected, confident, had fun. Excited, happy, learnt how to play hockey and archery. Happy and excited. Happy, enjoyed socialising, confident. I feel I have improved my skills. Alright, I spoke to other people that I didn't know."

The Youth Workers in Cymmer were able to talk to young people about their concerns and anxieties during the summer school. Two girls were both worried about starting comprehensive next week. One was especially scared. When asked why they were scared, they answered because they don't really know many people because they are now going to be attending Cwm Brombil which is everyone from around the Afan Valley. They also said they felt weird to go back to school in a pandemic.

One girl was especially worried about bullying because her sister was bullied in school and had a lot of problems with the bullies.

When talking through it, we asked if they knew who to turn to or who to ask for help. She said to talk to an adult, that her form teacher was lovely too. We talked about youth clubs they could attend and that the youth service are often in the comprehensives and if they see us to come over and say hello.

The Youth Workers will keep in touch with both girls to see how they get on and work with the school based staff if needed.

Llangatwg:

Llangatwg evaluations showed:

When asked if they felt if the programme has helped them feel better about themselves, the young people told us – "Yes, I feel happy, Yes, Yes because I have learnt how to do new stuff, I can do more, I have spent more time with friends." The young people also stated that the programme has helped them deal with any concerns they had about

going back to school. Feedback included – “it has made me less scared, it has helped me build confidence and yes because I’ve learnt more music and arts.”

Parents Feedback:

During the second week, we contacted parents to see if they would consent to us using photos, marketing and publicity and their replies also included feedback, these included:

- Thank you for summer club AXXXX thoroughly enjoyed, you’re amazing and he has loved every minute.
- Thank you ever so much for the scheme and a massive thank you for the staff also, my daughter very much enjoyed.
- Just to let you know, LXXXX has been really happy coming home from the sessions and said that she’s having so much fun. Getting her up in the mornings to go has become a doddle and she does so with a smile on her face looking forward to the day ahead.
 - LXXXX has said many times that she can’t get over how friendly the staff are so I thank you for this. You’re obviously doing a great job so well done and thank you very much for putting a smile back on her face as the lockdown and being away from her friends for so long did really affect her mood. Thank you.
- AXXXX is loving going so much she doesn’t want it to end, thank you so much
- Firstly I'd like to say thanks to the team this week for going ahead and providing this program within this school holiday and these unprecedented times.

Both my children have thoroughly enjoyed all activities provided and I definitely think this has helped in their motivation and confidence of getting introduced to comprehensive schooling starting next week.

It would be great if it was a regular school holiday programme as I'm sure children would most certainly benefit from all activities provided.

Both children were happy leaving each day and looking forward to the following day's activities.

Well done and thanks to all involved.

- These sessions have really helped MXXXX get ready for return to school he feels better about seeing everyone again after such a long time

He has now realised he can make friends easier than he thought so hoping this will help on his return to school as he isn't in class with any of his friends

I think this programme is amazing and MXXXX has thoroughly enjoyed it thank you for the opportunity it's been amazing he now loves spray painting and wants a kit

- I just wanted to say thank you for running such a fab course. My son had a wonderful time, got to try tons of new things and has made new friends. He came out smiling ear to ear and couldn't wait to show me what he has been making.

Thank you so much for his art and crafts goodie too.

Childcare & Play

In July 2020, Welsh Government made £1.6m available for Welsh local authorities to support childcare and play opportunities for vulnerable children in line with local need and priorities. NPT was allocated £75,000 to provide childcare and play opportunities for childcare aged 5-16 years in the priority groups below:

- i. Children on the child protection register
- ii. Looked after children, where there is risk of placement breakdown
- iii. Children receiving care and support (but not looked after or on the child protection register)
- iv. Children with Special Educational Needs
- v. Other looked after children

A plan was submitted to WG to provide the following utilising the funding.

	No. children	No. of Sessions
Childcare places	50	250
Interplay	20	5
Ysgol Maes y Coed Summer Play	10	5
Summer Youth Scheme	26	25

Outcomes:

Childcare Places

Ten childcare places per day were purchased at five childcare settings (250 sessions per week), offering play opportunities for children aged 5-11 years for five weeks of the summer holidays.

A total of 256 sessions per week were offered to 84 children across the five settings. Children were offered three days a week each unless otherwise requested by the family's social worker/TAF worker. Childcare providers were able to increase the offer to the families where spaces allowed.

Spaces Offered

Childcare - ABC	16
Childcare - Aberafan ICC	20
Childcare - Canolfan Maerdy	9
Childcare - Lots of Tots	12
Childcare - PALS	27

On average, 140 sessions per week were attended with a further 50 being booked and not attended.

Interplay

A week of play and social opportunities were arranged, to be delivered by Interplay who specialise in providing inclusive play opportunities.

14 children aged between 7 and 16 years with disabilities or additional needs were identified from our Children's Disability team, and these were invited to attend the activity sessions.

Contact was made with the social workers and with the family beforehand to understand the specific needs of each child to ensure that these could be met by the staff. Five of the children required 1:1 support and additional staff were recruited in order to provide this.

Of the five children requiring 1:1 support, all accepted the offer of the activities; only three attended but they attended all of the sessions.

The children enjoyed a lot of outdoor play and non-contact games, such as hide and seek, hockey, and obstacle courses, and indoor activities such as treasure hunts, drawing competitions, and imaginary play. The children needing 1-1 support were able to join in with two cooking activities that had been prepared, making pizza and brownies.

Ysgol Maes Y Coed

The school successfully ran a Summer Programme which saw 48 pupils access a wide range of learning activities over its duration. Pupils attended on different days, dependent on their individual needs and were supported by staff from the school. Staff organised activities to support pupil's social, emotional and physical development, provide new learning experiences and allow opportunities to renew relationships with staff. All the activities in the programme were devised and delivered by highly trained staff, with expert knowledge of pupil needs. The school has received positive feedback from parents and carers, whilst staff and pupils enjoyed the experience, as all activities were carried out with a smile on their face.

The school has also operated a very successful resource development service for parents/careers during lockdown and through the summer. This involved staff contacting the home of particular pupils on the Monday of each week. Staff would then discuss pupils progress in their home learning programmes and agreeing any additional resources that pupils may need, as next steps in their learning. Staff would then devise, develop or purchase the relevant resources required. Examples included purchasing/providing physio or occupational therapy equipment, sensory and/or communication resources or enhancing augmentative communication systems used by pupils. These resources would then be delivered by staff on the Thursday of each week, to allow staff to

explain to parents/carers how these resources can be used. Staff were then available at the school to provide any additional support to families, should it be required.

Financial Impacts:

No Implications

Integrated Impact Assessment:

There is no requirement to undertake an Integrated Impact Assessment as this report is for information purposes

Valleys Communities Impacts:

No Implications

Workforce Impacts:

No Implications

Legal Impacts:

No Implications

Risk Management Impacts:

No Implications

Consultation:

There is no requirement for external consultation on this item to include the full consultation report as an appendix.

Recommendations:

That Members note the report

Appendices:

None

List of Background Papers:

None

Officer Contact:

Chris Millis – Head of Participation
01639 763226

Cyngor Castell-nedd Port Talbot
Neath Port Talbot Council

Not for publication pursuant to Regulation 5(2) & (5) of Statutory Instrument 2001 No. 2290 and Paragraph 13 of Part 4 of Schedule 12A to the Local Government Act 1972. Pursuant also to Paragraph 21 of the Schedule, and in all the circumstances of the case, the public interest in maintaining the exemption is considered to outweigh the public interest in disclosing the information.

NEATH PORT TALBOT COUNTY BOROUGH COUNCIL

Education Skills and Culture Scrutiny Committee

19 November 2020

Report of the Head of Transformation

Matter for Information

Wards Affected: All Wards

Inclusion Service Report on Overview of Support for Children and Young People with Additional learning Needs

Purpose of the Report:

To provide Members with an update on the continued safe and effective service that the inclusion service has provided during the Covid-19 Pandemic.

Background:

The Inclusion Service has continued to provide a safe and effective service during the Covid 19 pandemic. Teams across all services have worked both physically in schools as well as remotely, to

support children and young people (CYP), school staff and families. The service has also evolved and expanded in order to meet the needs of children, young people and their families who may have experienced mental health issues as a result of the pandemic.

The service has co-ordinated work across teams and with wider agencies to support schools, Children, Young People and their families. This has included providing specific support, advice, strategies and resources relevant to the needs of the children and young people. Online training, advice clinics and new telephone helplines have been created and continue to operate, to ensure support continues to be accessible during any future periods of lockdown.

Grant funding made available by Welsh Government for pupils with complex needs and for school based counselling has been utilised to extend the offer of appropriate counselling and support to primary age pupils and to develop outdoor provision and opportunities for further education. This additional grant money has enabled the service to significantly reduce the waiting times for children and young people to access counselling support.

Overview of service delivery

All statutory services for pupils in receipt of a Statement of Special Educational Needs (SEN), continue to be delivered within schools following appropriate risk assessments and protocols. These include provision such as speech and language therapy (SaLT) and support for pupils with hearing and visual impairment (HI & VI). There has been close collaboration with colleagues within Health to ensure that therapies are delivered effectively.

All teams have prioritised support for the transition of pupils who have changed placement and/or those who are experiencing difficulty in returning to the school environment. Resources have been developed including transition packs and social stories, to assist in alleviating anxieties and preparing Children and Young People for a successful

return to school. Cynnydd in particular continued to support post 16 transition over the initial lockdown. The team ran virtual sessions with Careers Wales, facilitated interviews, liaised with college and work based learning providers, helped set up bank accounts, enabled young people to apply for EMA and provided equipment (see appendix A; case study 1).

School visits have been undertaken to advise school staff on how best to adapt the school and classroom environment to reduce anxieties and behaviours, including advice on structure of the day and individual visual timetables. Team Teach training, delivered by the Wellbeing Service, has continued taking a blended learning approach. The Wellbeing Service has continued to provide forest/coastal school sessions to children and young people. The service are now supporting schools to develop their outdoor areas and providing support on activities so that outdoor learning can be embedded even more into the curriculum going forward.

The Educational Psychology Service developed lesson plans, to help staff and pupils manage the return to schools following the initial lockdown. The lesson plans were developed as a reflective resource to enable and support any concerns that children and young people wanted to discuss following the crisis. The feedback regarding these resources from schools was very positive.

The School Based Counselling Service (SBCS) has delivered face-to-face counselling for children and young people and three new services have been created, including support for staff, parents and telephone counselling to children and young people.

- The staff service has worked with 11 clients and provided 16 counselling sessions
- The parent service helped 26 clients and provided 42 counselling sessions
- The telephone serviced worked with 228 clients and provided 1394 counselling sessions

- The total number of clients who have been supported is 265, based on 1452 counselling sessions.

The SBCS is also piloting a peer support programme with three school clusters, with the aim of providing well-being support and advice to schools staff, including Head Teachers.

In addition to this, the SBCS has worked collaboratively with the Wellbeing Service to utilise grant funding to extend the offer of counselling to primary school pupils from year 1. The counselling offered is age appropriate in the form of play therapy and drama therapy.

The Inclusion Service has also created a telephone service for parents / carers of children with Additional Learning Needs. To date, 34 families have received support through this helpline.

The Educational Psychology Service has continued to offer regular supervision and training for Emotional Literacy Support Assistant (ELSA) staff within schools. ELSAs are a valuable resource and many worked during the initial lockdown and in Hubs with vulnerable learners. Support was provided through regular phone calls, video calls and social media platforms for ELSA staff, to ensure they were enabled to support the children and young people safely.

Inclusion Service officers have undertaken garden visits, in line with Covid guidance, to build relationships with families, undertake assessments, work through effective strategies and interventions and sign post to other agencies for support. This was particularly effective for vulnerable young people supported by the Wellbeing Service and Cynnydd who struggled to engage over the phone and online. Work was also provided for young people to complete the qualifications they started prior to lockdown with Cynnydd. As a result of this, no young person missed out on the qualification they had been working towards and NPT Cynnydd are 37% over our profile target for numbers of qualifications gained.

The Wellbeing Service and Cynnydd used innovative ways to continue to support their caseload and schools, virtually over the phone and through physically staffing hubs during lockdown. The Cynnydd team worked closely with their link schools to ensure they were feeding into the school processes for supporting vulnerable learners (see appendix A; case study 2). Wellbeing links for schools kept in contact, providing information, advice, resources and support when needed. The virtual support and 'garden visits', have led to increased support being available to the wider family along with the individual pupil. Multi agency working, including attendance at key panels, during this period remained strong and this has resulted in some really positive outcomes (see appendix A; case study 3).

On return to school in September, teams have continued to make contact with schools, through individual meetings and / or consultation clinics. Discussions have focused on how best to support the current caseload, along with any new concerns or referrals. Cynnydd are back in school full time and have already started a project with Swansea City Community Trust focusing on health and wellbeing. The Community Trust have recognised Cynnydd as a key partner who have supported the projects and enabled young people to take part and stay committed to re-engage with their education and nominated Cynnydd for a Premier league Inspires Award.

Requests for statutory assessments have continued in line with the LAs statutory duties and the Additional Needs Support Service (ALNSS) has continued to provide advice and support for families going through the statutory process. The Inclusion Service training menu, a comprehensive training menu for schools, has been adapted to ensure that almost all training can be delivered effectively online, to ensure school based staff have access to mandatory training and continual professional development.

With the growing body of research on the long term impact of Adverse Childhood Experiences (ACEs) and how relevant this is in the current climate, training on trauma informed approaches with schools has been developed along with Youth Mental Health First Aid.

Mental Health Panels are being offered in all clusters. These multi-agency meetings are attended by Educational Psychologists, School Based Counsellors, Wellbeing team, CAMHS and school staff.

Financial Impacts:

No Implications

Integrated Impact Assessment:

There is no requirement to undertake an Integrated Impact Assessment as this report is for information purposes

Valleys Communities Impacts:

No Implications

Workforce Impacts:

No Implications

Legal Impacts:

No Implications

Risk Management Impacts:

No Implications

Consultation:

There is no requirement for external consultation on this item , to include the full consultation report as an appendix.

Recommendations:

That Members note the report

Appendices:

Appendix 1 – Case Studies

List of Background Papers:

None

Officer Contact:

Andrew Thomas – Head of Transformation
01639 763314

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag

DRAFT
Education, Skills and Culture Scrutiny Committee
Forward Work Programme 2020/21

Date of Meeting	Agenda Item	Officer
19 November	Impact from Covid-19 on Youth Unemployment and Disengagement – possibly an update from the Youth Unemployment taskforce - Verbal Update	Aled Evans
	Update on reopening of schools – include Blended learning, attendance, performance, how children with learning difficulties are coping with the new environments, feedback for how preparation work is going for Year 10/11 (GCSE years), Inclusion of an analysis on lost time due to positive tests	Aled Evans/Chris Millis/ Andrew Thoms
	Neath Port Talbot Youth Service – Summer Support Programme	Chris Millis
21 January	Update on leisure – include the effect that Covid -19 has had on leisure, the reopening of leisure facilities during this time, the current position with Celtic Leisure.	Andrew Thomas/ Paul Walker
	Brief update report on libraries – include take-up	Andrew Thomas
	Update on Neath Port Talbot following the withdrawal of ERW	

18 March	Budget	
13 May		

Tudalen62

Document is Restricted

Mae'r dudalen hon yn fwriadol wag